

LA DÉFENSE
Inspectorate for Labour
and Environment

Bn QG EM Def - QRE			
Bn HK Def St - KKE			
IN 12 JAN. 2017			
OUT			
CO	C	RSM	
S1		BrigCorps	
S2		SSM	
S3		Mess 4100	
S4		Rolin	
Fac Mgt		Srt	
INFRA	C	TSS CIS	
1 ^{er} Ech		SLP-T 08	C
ASE 165		UTE Evere	C

11/1/2017.
MITS: 17-00011034
Page(s) : 1 (+ 2 Ann)
Arch : H10

proficiat en
merci!
CO

AU Comd Bn QG QRE

Objet : EVERE - QRE - Bn QG - Inspection proactive de l'environnement

Ref: ACWB-APG-INSPECT-001 du 28 Jun 10

1. Synthèse : Inspection proactive, environnement, Bn QG QRE, ILE-E
2. Veuillez trouver en annexe les rapports d'inspection de l'environnement du Bn QG QRE, réalisée par mes services le 23 Nov 16, respectivement :
 - a. Rapport d'inspection de l'environnement - Région Bruxelles-Capitale
 - b. Verslag milieu-inspectie - Vlaams Gewest
3. Les observations mentionnées dans les rapports sont le résultat des constatations faites par les inspecteurs le jour de l'inspection et dans les lieux visités. Il est à noter que les observations marquées d'un B ou C ne sont pas nécessairement du ressort du Comd Bn QG QRE. En les consignants dans le rapport, nous portons les aspects mentionnés à votre attention. Il est néanmoins attendu du Comd Bn QG QRE qu'il prenne en première instance les mesures adéquates en vue de l'élimination ou de la réduction des risques pour le Pers de l'unité ainsi que pour l'environnement.
4. Il est demandé au Comd Bn QG QRE de transmettre un rapport de suivi à ILE NLT 15 Mar 17 concernant :
 - a. en Région Bruxelles-Capitale, le contrôle périodique des citernes et la présence d'eau dans les chambres de visite (point II.a.1) et le contrôle périodique des systèmes de climatisation ainsi que les documents d'évacuation du R22 encore présent (point II.e.6) de l'Ann A ;
 - b. en Région Flamande, le stockage dans les chaufferies (point II.d.3) de l'Ann B.
5. Le Comd Bn QG QRE est seul destinataire des présents rapports, Il lui appartient d'en transmettre une copie à l'Ech Infra, ainsi qu'au coordinateur environnemental et, en application de l'Art 14 du Chap IV du Titre II du Code sur le bien-être au travail, de le porter à la connaissance des membres du CCB compétent.
6. Liste des annexes
Annexe A : Rapport d'inspection de l'environnement - Région Bruxelles-Capitale
Annexe B : Verslag milieu-inspectie - Vlaams Gewest

SUPAT

Francis PICCU, Ing
Conseiller général

Directeur Inspection du Travail et de l'Environnement

Info : MR-Mgt/R&Env - ILE-E(VK) - ILE / Class

Correspondant : Virginie KLASSEN, Lic.
Attaché
Tel : 9-6321-16995 ou +32(0)2/44.16995
E-mail : virginie.klassen@mil.be

Inspection du Travail et de l'Environnement
Quartier Reine Elisabeth
Rue d'Evere 1
1140 BRUXELLES

Verslag milieu-inspectie

Onderwerp : ZAVENTEM - KKE- Bn HK – Milieu-inspectie

Inspectie datum : 23 Nov 16

Aanwezigen : LtCol LAFORCE (Kw Comd)
 Cdt DI FEBBO (MCED A)
 Adjt DENDIEVEL (Fac Mgt KKE)
 1SgtMaj OPDORP (CEMR Bn HK)
 M. VAN LIERDE (firma VEOLIA)

Maj VAN DAELE (Chef ILE-E)
 Mme KLASSEN (milieu-inspectrice)

LEGENDE :
A : IN ORDE
B : NIET CONFORM
C : VOLLEDIG ONAANVAARDBARE SITUATIE

I. EERSTE DEEL : ORGANISATORISCHE ASPECTEN

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
I.1 Milieustructuur			X	Op niveau UTE EVERE is een gevormde milieuoördinator A aanwezig. Bn HK heeft ook 2 Niv C (één voor het algemeen beheer en één voor het afvalpark).
I.2 Milieuanalyse			X	Zowel het milieuaspectenregister als het resultaat van de compliance audit (ELCI) werden voorgelegd.
I.3 Wettelijke conformiteit-vergunningen		X		<p>In de milieuvergunning zijn de inrichtingen vergund onder de rubriek 'industriegebied'.</p> <p>Door het vervangen van de twee grote stookoliehouders aan blok 16 is de hoeveelheid niet meer correct in de milieuvergunning; het heeft wel geen impact op de indelingsklasse van de installatie.</p> <p>Positief: MRMgt heeft beslist om bij hervergunning de inrichtingen te vergunnen onder 'ander dan industriegebied' (volgens bodemdeskundige OBO's is het agrarisch gebied). In 2017 wordt een nieuwe de milieuvergunning aangevraagd.</p>
I.4 Sensibilisatie van het personeel - communicatie			X	<p>Via JICCS organiseert het Kw jaarlijks onderricht m.b.t. het gebruik van de spill kit en brandbestrijding.</p> <p>De sensibilisatie van het personeel wordt ook gerealiseerd via thema's zoals afvalbeheer, energieverbruik, ...</p> <p>Alle milieu-informatie is beschikbaar op de intranet site van het Kw en in de onthaalbrochure.</p>

MITS: 17-0011039
 Ann A
 -2/6-

			Er waren geen klachten van omwonenden.
I.5	Verslaggeving		X <p>Het verslag van de milieucoördinator (model MR Mgt) en het MAP (met indicatoren) werden voorgelegd. Het MAP bevat de zowel de eigen objectieven als de doelstellingen van Defensie, vertaald op niveau Kw.</p> <p>Op het BOC is milieubescherming een agendapunt, waarbij o.a. het MAP voorgesteld wordt.</p>
I.6.1	Emissies en registraties - LUCHT		X <p>De Vlarem-emissiemetingen zijn niet uitgevoerd voor de stookinstallaties (> 300 kW). Volgens de MCED zijn bij een aantal schouwen metingen niet mogelijk wegens niet aangepast voor metingen.</p> <p>De audit van de verwarmingsinstallatie (blok 14) dateert van 2012 en is niet uitgevoerd op basis van de Vlaamse wetgeving.</p>
I.6.2	Emissies en registraties - BODEM		X <p>De OBO's zijn uitgevoerd in 2014.</p>
I.6.3	Emissies en registraties - AFVAL		X <p>Het attest reiniging koolwaterstofafscheider Sta POL (16 Feb 16) werd voorgelegd. De KWS-afscheider voor de 2 x 230m³ (diesel) is pas geplaatst midden 2016 en is nog niet gereinigd.</p> <p>Noot: afvalregister (op afvalpark) werd niet gecontroleerd.</p>
I.6.4	Emissies en registraties - WATER		X <p>De emissiemetingen (debiet en vuilvracht) konden niet voorgelegd worden.</p> <p>Een gedetailleerd rioleringsplan werd voorgelegd, maar volgens het plan lozen installaties in het Vlaams Gewest in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.</p>
I.6.5	Emissies en registraties - ANDERE		
I.7	Maatregelen bij milieu-incidenten		X <p>De module 'milieu-incidenten' is opgenomen in het intern noodplan.</p> <p>De spil kits zijn aanwezig in het Kw en aangeduid op grondplan.</p>
I.8	Natuurlijke rijkdommen		X <p>De verbruiken van water, stookolie en elektriciteit worden maandelijks opgevolgd; de laatste 2 jaar zijn al 3 grote waterlekken vastgesteld.</p> <p>Ondertussen heeft ongeveer de helft van gebouwen een aparte watermeter (automatische meters, maar het gecentraliseerd automatisch beheer is nog niet geïnstalleerd).</p>

II. TWEEDE DEEL : TECHNISCHE INSPECTIE

A. EERSTE SECTIE : OPSLAG VAN BRANDSTOFFEN, GEVAARLIJKE PRODUCTEN EN VERDEELINSTALLATIES

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
II.a.1 Opslag in houders – bovengrondse en ondergrondse		X		Voor de houders van 30 m ³ en 4,9m ³ konden de algemene onderzoeken niet voorgelegd worden. Positief: een lijst met alle houders werd voorgelegd.
II.a.2 Opslag in grote houders (> 250 m ³) of in dezelfde inkuiping (> 250 m ³)			X	Een heel positieve evolutie: de grote niet-conforme opslag van stookolie (2 houders van 225 m ³ in een open inkuiping zonder koolwaterstofafscheider en met ontbrekende keuringen) aan blok B16 is vernieuwd.
II.a.3 Opslag in verplaatsbare houders (jerrycan, Ca Cit, Ca SEAL DRUM)		X		In blok 21 waren niet alle gevaarlijke producten opgeslagen op voldoende inkuiping. Positief: Lijst met CLP indeling werd voorgelegd door MCED.
II.a.4 Brandstofverdeelinstallaties (Sta POL)				N.v.t.

B. TWEEDE SECTIE : ONDERHOUDSWERKPLAATSEN EN TOEBEHORENDE INSTALLATIES

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
II.b.1 Onderhoudswerkplaatsen				N.v.t.
II.b.2 Batterijlokaal				N.v.t.

C. DERDE SECTIE : VERVEN, ATELIERS VOOR HET AANBRENGEN VAN BEDEKKINGSMIDDELEN EN VOOR OPPERVLAKTEBEHANDELING

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
II. c Verven, lokalen voor het aanbrengen van bedekkingmiddelen en voor oppervlaktebehandeling				N.v.t.

D. VIERDE SECTIE : VIABILITEITEN

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
II.d.1 Waterwinning				N.v.t.
II.d.2 Afvalstoffen – beheer, opslag en verwerking		X		<p>De vloer voor de opslag van afvalstoffen is niet vloeistofdicht en niet aangesloten op een koolstofwaterstofafscheider.</p> <p>Positief: de beheerder van het afvalpark is gevormd Niv C en op de sharepoint van de eenheid staat alle informatie m.b.t. het park: toegelaten afvalstoffen, openingsuren, ...</p>
II.d.3 Stookinstallaties		X		<p>In blok B16 (grote stookplaats) wordt veel en slordig Mat opgeslagen, waaronder gevaarlijke producten. De kleine houders met gevaarlijke producten (brandbare, oxiderende en schadelijke) staan willekeurig op elkaar gestapeld op dezelfde inkuiping.</p> <p>De spill kit is aanwezig, maar is niet te bereiken door de hierboven beschreven opslag.</p> <p>In andere Kw hebben milieu-incidenten plaats gevonden door lekken aan de flexibele leidingen van de brander. Om elk incident te vermijden moeten de nodige voorzorgsmaatregelen genomen worden. In andere Kw is geopteerd voor lekbak met sonde (niet aanwezig in blok B16). Bij een lek aan de flexibele leidingen kan nu tot 230.000 liter gepompt worden in de kelder onder de brander.</p>
II.d.4 Douchestations voor voertuigen			X	De afspuitplaats heeft een vloeistofdichte vloer met nieuwe koolwaterstofafscheider (Aug 16).

E. VIJFDE SECTIE : SPECIFIEKE INRICHTINGEN

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
II.e.1 Zwembaden				N.v.t.
II.e.2 Laboratoria				N.v.t.
II.e.3 Hydrazinelokalen				N.v.t.
II.e.4 Schietstanden				N.v.t.
II.e.5 Transformator (hoogspanning)			X	De keuringverslagen werden voorgelegd.

MITS: 17-00011034,
 Bijl B
 -5/6-

II.e.6 Installatie voor productie van gassen				N.v.t.
II.e.7 Compressoren				N.v.t.
II.e.8 Airco's en koelinstallaties		X		Het voorgelegde lekdichtheidstest van de gecontroleerde installatie (blok 13 HELIOS, 147 kW, 38 kg dateert van 2014 en is overdue. Ook heeft de eenheid nog twee installaties met R22. Noot: een gedetailleerd register werd voorgelegd en de situatie is gekend en wordt opgevolgd door de MCED en eenheid.
II.e.9 Machines met inwendige verbranding				Niet geïnspecteerd
II.e.10 Springstoffen				
II.e.11 Opslag gassen in verplaatsbare recipiënten		X		Bij de inspectie in blok 21 werden een kleine opslag van gasflessen gevonden, waarbij zuurstof en brandbaar gas naast elkaar stonden en niet vastgemaakt.
II.e.12 Wasserij				N.v.t.
II.e.13 Opslag gassen in vaste houders				N.v.t.
II.e.14 Stallen van Vtg en AhW				N.v.t.

F. ZESDE SECTIE : BEHANDELING EN LOZING VAN AFVALWATER

	C	B	A	VASTSTELLINGEN
II.f Behandeling en lozing van afvalwater		X		zie I.6.4 en II.d.2.

III. DERDE DEEL : SITUATIONELE FACTOR

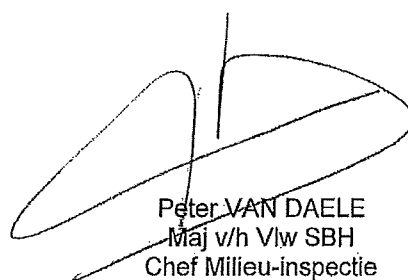
III. Situationele factor	C	B	A	VASTSTELLINGEN
Nihil				

MITS :
Ann A
-6/6-

IV. VIERDE DEEL : COMPLEMENTAIRE OPMERKINGEN VAN DE INSPECTEURS

Zowel organisatorisch als technisch heeft de eenheid een sterke verbetering geboekt. Vooral het vervangen van de grote niet-conforme opslag van stookolie aan blok B16 (met bodemsanering), neemt één van de grote milieurisico's weg.

Op korte termijn moet de toestand in stookplaats B16 aangepakt worden. De lozing van het afvalwater vergt een structurele aanpak op middellange termijn.

Peter VAN DAELE
Maj v/h Vlw SBH
Chef Milieu-inspectie

MITS: 17-00011034
App B
-1/1-

Photos – Région Bruxelles-Capitale

Photo 1 Matériel entreposé dans la chaufferie Bloc 4

Photo 2 Produit dangereux entreposé dans la chaufferie du Bloc 4

